

NVE

Begrunnelse for vedtak

Regulering og vannuttak fra Ausvatnet og Sommerhustjønna

Namsos kommune i Trøndelag fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Neptun Salmo AS
Referanse	202519953-4
Dato	19.12.2025
Ansvarlig	Silje Aakre Solheim
Saksbehandler	Tore Opdahl

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

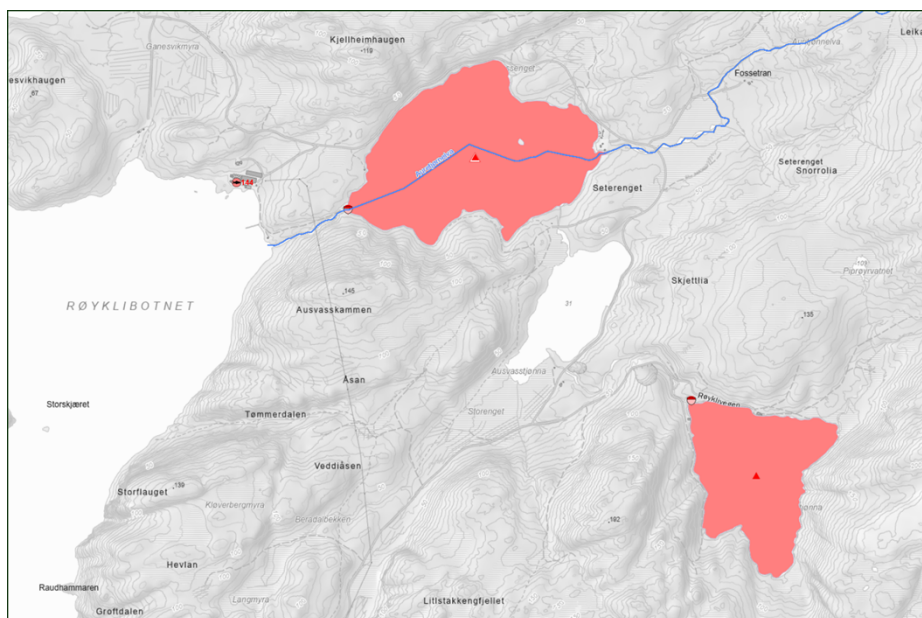
Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innhold

No table of contents entries found.Sammendrag

NVE gir tillatelse til regulering og vannuttak fra Ausvatnet og Sommarhustjønnna i 18 måneder.

Neptun Salmo AS (Neptun) har en vassdragskonsesjon som går ut 31.12.2025, og har søkt om ny varig vassdragskonsesjon. Behandlingstiden for ny konsesjon vil strekke seg utover utløpsdatoen for gjeldende tillatelse. Neptun søker derfor om midlertidig tillatelse på inntil 18 måneder til å opprettholde regulering og vannuttak fra vassdraget frem til ny konsesjon foreligger. Den midlertidige tillatelsen er nødvendig for å sikre fortsatt drift av anlegget i samsvar med dagens produksjon og i henhold til gjeldende konsesjonsbetingelser. Søknaden er basert på samme rammer og forutsetninger som dagens konsesjon.

*Figur 1 Kart som viser reguleringer av Ausvatnet og Sommarhustjønnna i Namsos kommune, Trøndelag fylke.
Kilde: NVE Temakart*

NVEs behandling

Det ble gitt konsesjon til vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna i 2010. Tillatelsen ble gitt tidsbegrenset fram til 31.12.2025. Neptun søkte den 10.06.2025 om ny varig konsesjon etter vannressursloven. Søknaden fra Neptun kom inn for sent til å kunne behandles av NVE, da behandlingstiden for ny konsesjon vil strekke seg utover utløpsdatoen for gjeldende tillatelse.

For å kunne fortsette reguleringene inntil en ny søknad om vassdragskonsesjon er behandlet, og en eventuell tillatelse foreligger, trenger Neptun en midlertidig tillatelse til å regulere vassdraget. NVE mener at søknad om en midlertidig tillatelse for 18 måneder gir tilstrekkelig tid til å behandle konsesjonssøknaden. Vi mener også at en midlertidig tillatelse for 18 måneder er tilstrekkelig

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

opplyst gjennom vår tidligere behandling, og har derfor ikke sendt saken på ny høring nå, jf. vannressursloven § 24 a.

Hvorfor gir NVE tillatelse?

Fortsatt regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna vil gi sikker vannforsyning til Neptun sitt akvakulturanlegg i Røyklibotnet. Gjeldende konsesjon satte krav om å fjerne en fiskesperre. Selv om fiskesperren i dag er fjernet så er demningen i Ausvatnet fortsatt et hinder for fiskevandring. NVE legger til grunn at det er et mål å reetablere bestand av anadrom fisk i vassdraget. I søknaden viser selskapet vilje til å imøtekomme dette. NVE mener en ny konsesjonsbehandling kan gjøre det mulig å finne akseptable løsninger der vannuttak og regulering til akvakulturanlegget kan kombineres med å oppnå en funksjonell fiskevandring i vassdraget. For å sikre muligheten for fiskevandring, frem til ny konsesjon og ny løsning for fiskepassasje er på plass, mener NVE at vannuttaket må reduseres noe i forhold til dagens konsesjon. Med slike hensyn mener NVE at fordelene, ved å forlenge vannuttak og regulering, er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser.

Tidligere historikk i saken

Det ble gitt konsesjon til vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna i 2010. Tillatelsen ble gitt tidsbegrenset fram til utgangen av 2025.

I 2023 fikk Neptun pålegg av NVEs miljøtilsyn om å undersøke fiskevandring i Ausvatnvassdraget, gjennomføre en flaskehalsanalyse og lage en helhetlig tiltaksplan for vassdraget. Hovedproblemet er at fiskevandring forbi dammen ikke fungerer etter hensikten, og at minstevannføringen slippes 50 m nedstrøms dammen og tørlegger denne strekningen når det er lite vann. I vedtaket la NVE til grunn at resultatene fra undersøkelsene også kunne inngå i en eventuell søknad om fornyelse av konsesjonen.

Neptun ba i brev av 27.11.2024 NVE å vurdere om en planlagt utvidelse av akvakulturanlegget kunne komme i konflikt med eventuell ny vassdragskonsesjon. NVE gav tilbakemelding 27.06.2025 om at vi ikke kan forskuttere utfallet av en kommende konsesjonsbehandling, og derfor ikke kan gi noen forhåndsavklaring av om planlagt utvidelse er i samsvar med en eventuell fremtidig vassdragskonsesjon. Vannuttak, regulering og minstevannføring må tas opp til ny vurdering, og vassdragskonsesjonen med tilhørende vilkår kan bli endret sammenliknet med gjeldende konsesjon.

Neptun sendte søknad om ny konsesjon 10.06.2025. NVE viste til at søknaden kom inn så sent at det ikke lenger var tilstrekkelig tid til å gjennomføre en konsesjonsprosess, som anslagsvis tar 1-1,5 år fra vi mottar en komplett søknad. Samtidig varslet vi at selskapet måtte søke om en midlertidig tillatelse, for å kunne drive lovlig fram til en ny konsesjon eventuelt foreligger. Etter dette søkte Neptun den 01.07.2025 om midlertidig tillatelse med en varighet på inntil 18 måneder, eller frem til ny konsesjon foreligger.

For å kunne fortsette driften inntil en ny søknad er behandlet og en eventuell tillatelse foreligger, trenger Neptun en midlertidig tillatelse til vannuttak og regulering av vassdraget.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Søknad

NVE har mottatt søknad fra Neptun Salmo AS (Neptun), datert 30.06.2025. De søker om midlertidig tillatelse til å opprettholde regulering og vannuttak fra vassdraget frem til ny konsesjon foreligger. Den midlertidige tillatelsen er nødvendig for å sikre fortsatt drift av anlegget i samsvar med dagens produksjon og i henhold til gjeldende konsesjonsbetingelser. Søknaden er basert på samme rammer og forutsetninger som dagens konsesjon. Søker vil ikke utvide vannuttak utover det som tidligere er godkjent, og vil videreføre allerede etablerte tiltak for å sikre minstevannføring.

Hoveddata for Røyklibotnet akvakulturanlegg og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna

Hoveddata er hentet fra utredning¹ i søknad om ny permanent konsesjon².

¹ Aqua Kompetanse AS, Rapport P4066.06025

² Konsesjonsdatabasen: www.nve.no/9694/V

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat**TILSIG**

Nedbørfelt	km ²	12,5
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	16,6
Spesifikk avrenning	l/(s · km ²)	42
Middelvanntføring	l/s	531
Alminnelig lavvanntføring	l/s	50
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	50
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	56

VASSDRAGSANLEGGET

Inntak	moh.	23
Avløp	moh.	3
Lengde på berørt elvestrekning	m.	650
Lengde på vannledning	m.	600
Antall rør vannledningen består av	stk.	1
Vannledning, diameter	mm.	500
Maksimalt årlig vannuttak	mill.m ³	5,65
Maksimalt vannuttak	m ³ /s	0,313
Maksimalt antall smolt/fisk (stk)	mill.	10

MAGASIN Ausvatnet

Magasinvolum	mill. m ³	1,026
HRV	moh.	23,5
LRV	moh.	21
Planlagt minstevannføring, hele året	l/s	50

MAGASIN Sommerhustjønn

Magasinvolum	mill. m ³	0,576
HRV	moh.	73,5
LRV	Moh.	72,5
Planlagt minstevannføring, hele året	l/s	20*

* Denne verdien er ikke oppgitt i hoveddata for utredningen til konsesjonssøknaden. NVE viser likevel til at selskapet legger til grunn at søknaden har de samme rammene som for gjeldende konsesjon.

Om søker

Søker er Neptun Salmo AS, som driver Røyklibotnet akvakulturanlegg.

Beskrivelse av området

Ausvatnet ligger på kote 23. Elvestrekningen mellom Ausvatnet og sjøen er ca. 320 m lang. Området rundt Ausvatnet domineres av granskog. Det foregår noe hogst i området, og det ligger noen få hytter ved vannet. Ovenfor Ausvatnet ligger Ausvasstjønn på kote 32, og videre oppover

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

ligger Sommerhustjønnna på kote 73. Det ligger to hytter ved Sommerhustjønnna. Området rundt domineres av granskog.

Teknisk plan

Reguleringer

Det er etablert dammer ved Ausvatnet og Sommarhustjønnna. Det er søkt om å regulere Ausvatnet mellom HRV kote 23,5 og LRV kote 21. Det er søkt om å regulere Sommerhusvatnet mellom HRV kote 73,5 og LRV kote 72,5.

Inntak

Etablert inntak i Ausvatnet.

Vannvei

Eksisterende vannvei fra Ausvatnet til settefiskanlegg vil benyttes.

Veier

Det blir ingen nye veier. Det går vei opp til utløp Ausvatnet og utløp Sommarhustjønnna.

Arealbruk

Det blir ingen ny arealbruk. Demninger er etablert og det samme er reguleringene.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Gjeldende kommuneplan er kommuneplanen for Namsos fra 2025. Området rundt vannene er LNFR, «areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag».

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Det ble gitt konsesjon til vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna i 2010. Tillatelsen ble gitt tidsbegrenset fram til utgangen av 2025. NVE mener at søknad om en midlertidig tillatelse for 18 måneder er tilstrekkelig opplyst gjennom vår tidligere behandling, og har derfor ikke sendt saken på ny høring nå, jf. vannressursloven § 24 a.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

NVEs vurdering

Demningene i Ausvatnet og Sommarhustjønnå, og rørgate/vannvei er allerede etablert. NVE vurderer derfor ikke virkningene av etablering av disse, kun virkninger av reguleringene i vassdraget og slipp av minstevannføring. Hensikten med å gi en midlertidig tillatelse er å oppnå tilstrekkelig med tid til at NVE kan behandle innsendt søknad om ny konsesjon. NVE har likevel vurdert om det er forhold som tilsier at det er behov for å endre på dagens tillatelse til vannuttak, regulering og minstevannføring i en midlertidig konsesjon.

Hydrologiske virkninger av tiltaket

Nedbørfeltet ved utløpet av Ausvatnet er på 12,75 km². Vassdraget har dominerende vinterflommer med sekundære høstflommer. Lavvannføringer inntreffer som oftest på sommeren. Årlig middelvassføring basert på data fra NEVINA for perioden 1991-2020 er beregnet til 42 l/s*km². Alminnelig lavvannføring beregnes fremdeles på grunnlag av data fra 1961-1990 i NEVINA, og er beregnet til 50 l/s ut av Ausvatnet. Middelvannføringen er beregnet til 531 l/s. Nedbørfeltet består i hovedsak av skog, snaufjell og innsjøer. Det har en effektiv innsjøprosent på 4,5 %, noe som gir moderat evne til å fordrøye vann i vassdraget.

Neptun har i dag konsesjon til uttak av vann med inntil 0,313 m³/s (tilsvarende 313 l/s) fra sitt inntak i Ausvatnet. I konsesjonen er det satt krav til minstevannføring fra Ausvatnet på 50 l/s og 20 l/s fra Sommarhustjønnå. I utredning til ny konsesjonssøknad er dagens vannforbruk oppgitt til et gjennomsnitt på 93 l/s gjennom året, og maks gjennomsnitt over to uker på 215 l/s.

Naturmangfold

Siden det ikke skal gjennomføres nye inngrep, er det kun vannuttaket og reguleringene som kan påvirke naturmangfoldet. Den viktigste allmenne interessen som påvirkes er hensynet til fiskevandring av ål (sterkt truet – EN) og sjørret. Flere undersøkelser³ konkluderer med at demningen ved utløpet av Ausvatnet fungerer som et vandringshinder, og at dette er den største flaskehalsen for oppgang av anadrome arter videre opp i vassdraget. NVE legger til grunn at det er et mål å reetablere vassdragets funksjon for anadrom fisk, og at dette trolig kan kombineres med nødvendig vannuttak til akvakulturanlegget i Røyklibotnet. Nødvendige tiltak for å etablere fiskevandring vil bli et sentralt punkt og avklares i en ny konsesjon, etter en ordinær høring.

Dagens pålagte minstevannføring slippes i elva nedstrøms demningen i Ausvatnet, og anadrom fisk er avhengig av betydelig overløp over dammen for å kunne vandre opp og ned fra vatnet. For å øke muligheten for fiskevandring ved flomoverløp, frem til en eventuell varig konsesjon med en fungerende fiskepassasje er på plass, mener NVE at tillatt vannuttak ved en midlertidig konsesjon bør reduseres noe. Siden vannforbruket er gått noe ned etter at deler av produksjonen ble lagt om til RAS-anlegg (resirkulert akvakultursystem), kan en slik reduksjon være forenlig med fortsatt trygg drift av anlegget. Derfor mener NVE at det bør settes vilkår i konsesjonen som begrenser uttaket til dagens reelle vannuttak. NVE mener at det må settes vilkår om at gjennomsnittlig vannuttak gjennom året avgrenses til 100 l/s, og at maksimalt vannuttak reduseres til 250 l/s.

³ Gorseth, S. 2008 - Fiskeundersøkelser og konsekvensvurdering vedrørende regulering av Ausvatnet, Ausvasstjønnå, Sommarhustjønnå og Aurretjønnå. Namsos kommune.

Sjursen, et al. - Ferskvannsbiologiske undersøkelser i Aurretjønnå i Namos kommune. Vurdering av vannuttak på fisk og bunndyr. NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2019-7: 1-18.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Dersom vannuttaket begrenses innenfor disse rammene mener NVE at en midlertidig videreføring av dagens reguleringsregime og slipp av minstevannføring er akseptabelt. Ved en behandling av en varig konsesjon som skal sikre at vandringsveien for sjøaure og ål blir ivaretatt, vil vannforbruk, reguleringsgrenser og slipp av minstevannføring tas opp til ny vurdering.

Ausvatnet er regnet som et yngleområde for storlom. Denne fuglearten er ikke lenger rødlistet, men regnes som livskraftig. Den er likevel sårbar for regulering, fordi den er avhengig av å hekke nært vannspeilet. NVE vurderer at en midlertidig videreføring av dagens reguleringsregime der vannstanden søkes holdt så nært opp til høyeste regulerte vannstand som mulig i perioden 01.05 til 30.06 er ønskelig. NVE viser til at eventuelle hensyn til storlom bør vurderes på ny ved behandling av ny permanent konsesjon.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, fiske-/miljørapporter, tidligere behandling av reguleringene, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 01.12.2025. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Neptun sin regulering og uttak av vatn fra vassdraget er det kun vannlevende og vanntilknyttede arter som kan bli berørt. Det finnes ål (EN) og sjørørret. Det er ellers ikke registrert rødlistede arter eller viktige naturtyper som blir direkte påvirket av tiltaket. Reguleringene og vannuttak vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5, dersom vandringsveien for ål og sjørørret blir sikret ved slipp av minstevannføring og tilstrekkelig overløp.

NVE har også sett påvirkningen fra reguleringene i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Ausvatnet og Sommerhustjønnna har vært regulert i lengre tid. Det ligger noen hytter rundt vannene, og det er vei frem til vannene. Regulering har vært på hhv. 2,5 og 1 meter i Ausvatnet og Sommerhustjønnna, og reguleringene vil gi en synlig reguleringssone. Etter NVEs vurdering vil reguleringene til tider være godt synlige, men forholdene vil ikke endre seg i forhold til det som tidligere er gitt konsesjon til. Etter NVEs vurdering vil begrensninger i reguleringene sommerstid, av hensyn til storlom, også ivareta hensynet til friluftsliv og landskapsvirkningene av tiltaket. NVE vurderer virkningene ovenfor landskap og friluftsliv som akseptable.

Reindrift

Ved behandling av gjeldene konsesjon ga reindriftsforvaltning innspill om at det aktuelle området er vinterbeiteområde for en siida i Vestre Namdal reinbeitedistrikt, og at de nordligste delene av vassdraget i enkelte år kunne bli brukt til kalvingsland. Det ble ikke gitt konsesjon for regulering av Auretjønnna som ligger lenger nord i vassdraget. Konfliktnivået for reindrift ble da redusert og ble ikke tillagt særlig vekt i saken. NVE vurderer dette på samme måte i dag. NVE forutsetter at eventuelle nye innspill vil fanges opp ved høring av ny konsesjon.

Kulturminner

Ved behandling av gjeldene konsesjon forelå det ingen uttalelser fra kulturminnemyndigheten eller Sametinget. NVE forutsetter at eventuelle nye innspill vil fanges opp ved høring av ny konsesjon.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Ved behandling av gjeldene konsesjon vurderte NVE at vanntemperatur og lokalklima ikke vil endre seg vesentlig, og at oppsprukken is langs kanten ikke ville bli et problem av betydning. NVE vurderer dette på samme måte i dag.

Naturfare

Ved behandling av gjeldene konsesjon vurderte ikke NVE at tiltaket medførte noen naturfare. NVE vurderer dette på samme måte i dag.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Ved behandling av gjeldene konsesjon vurderte ikke NVE at tiltaket medførte noen påvirkning på disse interessene, og vurderer dette på samme måte i dag.

Vannforskriften

Både Sommerhustjønnna (ID 140-39661-L), Ausvatnet (ID 140-39615-L) og elva fra Ausvatnet (ID 140-88-R) er klassifisert med god økologisk tilstand, men uten at det er gjort undersøkelser som underbygger dette. Registrert påvirkning er knyttet til vannuttaket og reguleringen som benyttes for akvakulturanlegget i Røyklibotnet. Påvirkningen har middels grad for Ausvatnet og liten grad for elva nedstrøms. For Ausvatnet er det i gjeldene planperiode (2022-2027) foreslått tiltak om å innhente kunnskap for å iverksette tiltak og å etablere en fiskepassasje ved demningen, som i dag hindrer fiskeoppgang til Ausvatnet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE viser til omtale av fiskevandring i avsnitt om naturmangfold foran, der vi mener at nødvendige tiltak for å etablere fiskevandring må vurderes og avklares i en ny permanent konsesjon. NVE vurderer at videreføring av reguleringene av Ausvatnet og Sommarhustjønnna ikke vil endre dagens tilstand. NVE vurderer derfor at § 12 ikke kommer til anvendelse.

Samfunnsmessige fordeler

Fortsatt regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna vil gi sikker vannforsyning til Neptun sitt akvakulturanlegg i Røyklibotnet. NVE legger dette stor vekt i vår vurdering.

Oppsummering

Neptun fikk konsesjon til vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna i 2010. Tillatelsen ble gitt tidsbegrenset fram til utgangen av 2025. Selskapet søkte i juni i år om ny permanent konsesjon for et tilsvarende vannuttak og regulering som i gjeldende konsesjon. NVE har varslet selskapet om at det ikke er nok tid til å behandle ny permanent søknad før gjeldende konsesjon utløper. Neptun søker derfor om en midlertidig konsesjon med varighet på inntil 18 måneder, eller frem til ny konsesjon foreligger.

NVE legger stor vekt på hensynet til å sikre vannforsyning til Neptun sitt akvakulturanlegg i Røyklibotnet. Vi vurderer at allmenne interesser knyttet til fiskevandring av ål (EN) og sjørret blir påvirket av tiltaket. Demningen ved utløpet av Ausvatnet fungerer som et vandringshinder der fisk er avhengig av betydelig overløp over dammen for å kunne vandre opp og ned fra vatnet. NVE legger til grunn at det er et mål å reetablere vassdragets funksjon for anadrom fisk, og at dette trolig kan kombineres med nødvendig vannuttak til akvakulturanlegget i Røyklibotnet. Nødvendige tiltak for å etablere fiskevandring må avklares i en ny konsesjon. For å sikre muligheten for fiskevandring frem til eventuell ny konsesjon foreligger mener NVE at det tillatte vannuttaket i en midlertidig konsesjon bør reduseres noe. NVE mener at det må settes vilkår om at gjennomsnittlig vannuttak gjennom året avgrenses til 100 l/s, for å sikre perioder med overløp over dammen og mulighet for fisk å passere. Reduksjonen er innenfor det som tiltakshaver selv oppgir som forbruk i dag. Med slike hensyn mener NVE at fordelene med en midlertidig tillatelse er større enn ulempene for allmenne og private interesser.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Neptun Salmo AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til vannuttak og regulering av Ausvatnet og Sommarhustjønnna. Tillatelsen gis en varighet på 18 måneder, og gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Reguleringsgrenser

Det er søkt om å opprettholde samme regulering som i gjeldende konsesjon.

NVE mener dette vil ivareta allmenne interesser fram til en ny varig konsesjon er behandlet. Det innebærer at Ausvatnet vil få en regulering på inntil 2,5 m og Sommerhustjønnå 1 m. Vi viser til våre tidligere vurderinger av reguleringsregime for Ausvatnet og Sommerhustjønnå som vi mener også gjelder i dag.

Vannstanden i Ausvatnet skal søkes holdt så nært opp til høyeste regulerte vannstand som mulig i perioden 01.05 til 30.06. Dette av hensyn til mulig hekkende storløm. Minstevannføring ut fra vatnet skal likevel prioriteres. Dersom vannstanden ikke ligger på HRV ved inngangen til hekkeperioden så skal selskapet forsøke å unngå at vannstanden heves med påfølgende fare for oversvømmelse av reir.

Av hensyn til takrørvegetasjonen i og langs Sommerhustjønnå og vatnets nærhet til et større sammenhengende inngrepsfritt område begrenses reguleringen til 1 m. Vatnet kan reguleres +/- 0,5 m i forhold til normalvannstand, da dette vil gi minst utslag ut fra dagens normalvannstand.

Vannslipp

Følgende data for vannføring er hentet fra gjeldende konsesjon og lagt til grunn for NVEs midlertidige konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Vannføringer		Ausvatnet	Sommerhustjønnå
Middelvannføring	l/s	525	
Alminnelig lavvannføring	l/s	50	16
5-persentil sommer	l/s	50	16
5-persentil vinter	l/s	56	18

Demningen ved utløpet av Ausvatnet fungerer som et vandringshinder, og er den største flaskehalsen for oppgang av anadrome arter videre opp i vassdraget. NVE legger til grunn at det er et mål å reetablere vassdragets funksjon for anadrom fisk.

Dagens løsning for slipp av minstevannføring slippes i elva nedstrøms demningen i Ausvatnet. Sjørret er derfor avhengig av et betydelig overløp over dammen for å kunne vandre opp og ned fra vatnet. NVE mener at vannuttaket må begrenses slik at det sikres perioder med tilstrekkelig overløp og muligheten for fiskevandring frem til en eventuell varig konsesjon med en fungerende fiskepassasje er på plass. Data fra Neptun viser at vannforbruket har gått noe ned etter at deler av produksjonen ble lagt om til RAS-anlegg. NVE mener at en slik innstramming er forenlig med fortsatt trygg drift av anlegget, og at vilkårene i konsesjonen kan begrense uttaket til noe som er nærmere dagens reelle vannuttak.

NVE mener ut fra dette at vannuttak gjennom året må avgrenses til 100 l/s, og at maksimalt vannuttak reduseres til 250 l/s. Samtidig mener NVE at en minstevannføring hele året på 50 l/s fra

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Ausvatnet og 20 l/s fra Sommarhustjønna må videreføres for å sikre biologisk mangfold og produksjonsvilkårene på de aktuelle elvestrekningene.

NVE forutsetter at etablerte måleanordninger kan benyttes til å registrere minstevannføring. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste tillatte vannstand, skal hele tilsiget slippes forbi. Settefiskanlegget skal i slike situasjoner ikke ta ut vann fra vassdraget til driften av settefiskanlegget. For å sikre at anlegget har vann i slike eventuelle tilfelle bør det være etablert vannbesparende tiltak i anlegget.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Konsesjonen omfatter kun virkninger av reguleringene i vassdraget, vannuttak og slipp av minstevannføring. En midlertidig tillatelse slik som omsøkt vil slik NVE vurderer det ikke medføre nye tiltak eller endringer på eksisterende vassdragsanlegg. Eventuelle nye tiltak/endringer er aktuelt når ny permanent konsesjon gis. Dersom det likevel skal gjennomføres nye tiltak i tråd med tildelt vassdragskonsesjon må slike planer avklares og godkjennes gjennom en detaljplan. Detaljerte planer skal forelegges NVEs miljøtilsyn og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.